

گوتاه از دیپلماسی

گفت‌وگوی پوتین و‌بایدن درباره ایران

● ایرنا: دفتر مطبوعاتی کاخ کرملین روز سه‌شنبه در بیانه‌ای اعلام کرد: پوتین آغاز کار در مقام رئیس‌جمهور آمریکا را به بایدن تبریک گفت و یادآور شد که بهبود روابط روسیه و آمریکا به نفع دو کشور است و با توجه به مسئولیت ویژه آنها برای حفظ امنیت و ثبات جهان به سود جامعه جهانی خواهد بود.
رؤسای جمهوری روسیه و آمریکا درباره مبادله یادداشت‌های دیپلماتیک درباره دستیابی به توافق برای تمدید پیمان کاهش تسلیحات تهاجمی راهبردی یا پیمان استارت-۲ بین دو کشور ابراز خرسندی کردند.
بیانه دفتر مطبوعاتی کرملین افزود که در روزهای آینده همه تشریفات و ترتیبات لازم برای تأمین ادامه اعتبار این سازوکار حقوقی بین‌المللی برای محدودکردن متقابل زرادخانه موشکی- هسته‌ای به پایان می‌رسد. پوتین و بایدن درباره مسائل مهم دوجانبه و دستور کار بین‌المللی گفت‌وگو کردند و امکان همکاری در مبارزه با مسائلی مانند شیوع همه‌گیر ویروس کرونا و نیز در حوزه‌هایی از جمله تجاری و اقتصاد را بررسی کردند.
در طرف از بین مسائل بین‌المللی، خروج یک‌جانبه آمریکا از پیمان آسمان‌های باز و برجام و نیز بحران اوکراین و پیشنهاد روسیه برای برگزاری اجلاس سران پنج عضو دائمی شورای امنیت را مطرح و بررسی کرد.

گزارش ظریف از دیدار با مقامات ارمنستان

● ایرنا: وزیر امور خارجه پس از دیدار با نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه جمهوری ارمنستان در تویترا از رایزنی‌های سازنده با نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه ارمنستان خبر داد و گفت: جالش‌ها و فرصت‌های مشترک منطقه‌ای پس از منازعه اخیر را بررسی کردیم.
محمدجواد ظریف اظهار کرد: حصول توافق درخصوص تقویت بیش‌ازپیش روابط دوجانبه و همکاری منطقه‌ای، از جمله طرح‌های ارتباطی تبدیل رقابت‌های دیرینه به هم‌افزایی‌های آینده است.
وزیر امور خارجه ایران در روزهای اخیر در تور منطقه‌ای خود، به باکو و مسکو سفر کرده و پس از رایزنی‌های خود در ایران، امروز ارمنستان را به سمت تقليس، پایتخت گرجستان ترک خواهد کرد. وی در ادامه برای دیدار با مقامات ترکیه و انجام رایزنی‌های دوجانبه به آنکارا سفر خواهد کرد.

روح‌اله نفعی: چندین هفته بعد از پایان جنگ قره‌باغ وزیر خارجه ایران راهی سفر به پنج کشور درگیر شده و البته مهم‌ترین مقصد محمدجواد ظریف، روسیه‌ای است که در پرونده برجام هم طرف تعامل ایران است و به‌تازگی اعلام کرده قصد ورود به جالش ایران و کشورهای منطقه را نیز دارد.
شعیب بهمن، کارشناس مسائل روسیه و قفقاز معتقد است مسکو در راستای سیاست‌های خود، هم بازگشت برجام را پیگیری خواهد کرد و هم میانجیگری بین نهران و ریاض را. او دراین‌حال می‌گوید اقدام ظریف در این سفر، تصمیمی دیرینه‌گام برای تعامل در منطقه‌ای است که صحنه‌اش به‌ضرر ایران تغییر کرده است.

✎ در شرایطی که آقای ظریف در سفر روسیه است، طبیعتاً تمرکز روی برجام است، فکر می‌کنید ما در آن موضوع با روسیه در چه وضعیتی هستیم؟
می‌شود گفت روس‌ها از زمان شکل‌گیری توافق هسته‌ای دیدگاه کاملاً مشخصی در زمینه این توافق داشتند و معتقد بودند این توافق، توافقی است که می‌تواند از اشاعه تسلیحات هسته‌ای در منطقه غرب آسیا که یک منطقه پرچالش و پرتنش محسوب می‌شود، جلوگیری کند و اساساً می‌تواند عاملی باشد که بلندپروازی‌های هسته‌ای همه کشورهای منطقه و حتی همه کشورهای جهان را از طریق چنین معاهداتی یا چنین الگوهایی مثل برجام کنترل کرد.
بنابراین روس‌ها نگاه مثبتی به برجام و توافق هسته‌ای در بعد بین‌المللی داشته‌اند. در بعد رابطه با ایران هم اعتقاد داشتند که به‌رحال برجام با برداشته‌شدن تهدیدها می‌تواند کمک قابل‌توجهی به توسعه مناسبات اقتصادی بین دو کشور کند. در گذر زمان با اتفاقاتی که افتاد و خروج آمریکا پیش آمد، بازهم روس‌ها کاملاً موضع مشخصی داشتند و همواره آمریکا را به خاطر نقض برجام و خروج از این توافق سرزنش می‌کردند و کشورهای اروپایی را هم متهم می‌کردند که به تعهدات خودشان عمل نکردند.
پس از دیدار آمریکا را به خاطر نقض برجام و خروج از این توافق روینگرد روسیه به‌خصوص در دو سال اخیر که از زمان خروج ترامپ تا اسمرز رویگرد، و موضع اصولی و مشخص مسکو همان بوده و هیچ تغییری نکرده است. درحال‌حاضر با تغییر و تحولاتی که در آمریکا اتفاق افتاده و مجدداً بحث بازگشت آمریکا به برجام مطرح شده است، قطعاً روس‌ها از مسئله استقبال می‌کنند، به همان دو دلیل که گفتیم. بنابراین در شرایطی فعلی روس‌ها از هر تحرکی برای احیای برجام حمایت خواهند

دیپلماسی

بررسی سفر ظریف به مسکو در گفت‌وگو با کارشناس مسائل روسیه و قفقاز:

ایران در تحولات قفقاز متضرر شد

کرد. ولی دراین‌حال موضع آنها در مورد برجام تا حد زیادی شبیه به موضع ایران است. یعنی روس‌ها هم معتقدند که هیچ مذاکره مجددی درباره برجام نباید بین طرفین انجام شود.

✎ بحث دیگری که اخیراً در صحبت‌های مقامات روس و مشخصاً آقای لاوروف مطرح شده است، بحث ورود به میانجیگری بین کشورهای منطقه خلیج فارس و مشخصاً ایران و عربستان است. این از چند زاویه قابل‌توجه است. یکی اینکه ما همواره گفته بودیم مایل به مذاکره هستیم و چرا لازم است روسیه وارد میانجیگری شود؟ دوم اینکه آیا این میانجیگری می‌تواند به نتیجه برسد و اینکه آیا این ورود از لحاظ افزایش قدرت و نفوذ روسیه هزینه‌ای برای ما نخواهد داشت.

بله این درواقع چند وجه دارد که شما هم اشاره کردید. یک وجهش به سیاست خارجی خود روسیه مربوط می‌شود و اینکه روس‌ها در طول لاقفل یکی، دو دهه گذشته سعی کردند نفوذ سنتی‌شان در خاورمیانه را احیا کنند. اساساً ورود مستقیم در بحران‌های منطقه به‌ویژه بحران سوریه در راستای همین سیاست بوده است و روسیه خواسته تلاش کند که به اتحای مختلف هم با کشورهای دارای روابط متعارض با آمریکا و هم با کشورهایی که جزء متحدان غرب به شمار می‌آیند، روابط خودش را گسترش دهد.

یک جنبه دیگر مسئله موضوع میانجیگری روسیه

آقای ظریف در حال سخنرانی در جریان دیدار با آقای لاوروف.

معدلات آتی قفقاز داشته باشد.
درباره اینکه آیا واقعایک سازوکار شش‌جانبه در قفقاز شکل خواهد گرفت یا نه، می‌توان گفت که هم امکانش وجود دارد و هم موانع متعددی در واقع پیش‌روی آن وجود دارد. چیزی که در شرایط فعلی تعیین‌کننده است، این است که سیاست فعلی حاکم بر کشورهای منطقه و دیدگاه‌هایی که در آنها حاکم است، تا حد زیادی به شکل‌گیری چنین سازوکاری نزدیک شده است. می‌توان گفت آقای علی‌فر در جمهوری آذربایجان از ترتیبات جدید تا حد زیادی راضی است. در ارمنستان اگرچه ارمنی‌ها ناراضی هستند، خود آقای پاشینیان این ترتیبات جدید را پذیرفته است. دولت ترکیه هم پذیرفته است. روس‌ها می‌توان گفت خودشان مهم‌ترین و تأثیرگذارترین بازیگر هستند و ایران هم در شرایط خاصی که به هر حال برایش به وجود آمده، به نظر می‌رسد که ایده دیگری به جز پذیرش ترتیبات جدید نداشته باشد.

دراین‌حال اختلافات بی‌شماری هم وجود دارد؛ هم بین بازیگران منطقه‌ای دخیل در قفقاز و هم بین خود کشورهای این منطقه. به‌عنوان مثال اختلاف ارمنی و آذری همچنان پابرجاست. اختلاف آذری گرجی و تنش و تضاد هستند، موقعیت خودشان را در منطقه مستحکم‌تر کنند و نفوذ خودشان را افزایش دهند. در شرایط فعلی به نظر می‌رسد چند عامل دست به دست هم داده‌اند که روس‌ها چنین پیشنهادی را مطرح کنند. عامل اول این است که ایران و عربستان به‌رحال ظاهراً و تا امروز خودشان به‌صورت دوجانبه موفق به حل مشکلات فیمابین نشدند. دراین‌حال میانجیگری‌هایی که از سوی برخی کشورهای دیگر صورت گرفته مثل عراق هم موفقیت چندانی در بر نداشته است.
بنابراین روس‌ها تصور می‌کنند که در میانه این اختلاف نیاز به یک میانجی وجود دارد و روسیه به‌عنوان یک قدرت بزرگ و تأثیرگذار در سطح بین‌المللی می‌تواند چنین اقدامی را انجام دهد.

نکته دوم تغییر شرایط بین‌المللی با روی‌کارآمدن

بایدن است. سعودی‌ها تصور می‌کنند که دیگر حمایت

همه‌جانبه آمریکا به‌ویژه از نوع دوره ترامپ را نخواهند

داشت؛ بنابراین شروع به تغییراتی در سیاست‌های

منطقه‌ای خودشان کرده‌اند. بهبود رابطه با قطر یکی

از نشانه‌های این مسئله است. بهبود رابطه با ترکیه

هم در دستور کار سعودی‌ها قرار دارد. ایجاد برقراری

ارتباطات با اسرائیل هم در همین زمینه می‌تجد.

سعودی‌ها تصور می‌کنند با روی‌کارآمدن بایدن او تمایل

دارد که به‌ویژه جنگ یمن خاتمه پیدا کند و در خاتمه

پیداکردن جنگ یمن، اگر عربستان نخواهد به‌عنوان یک

بازنده صرف از ماجرا خارج شود، یک سمت ماجرا به

ایران مربوط می‌شود؛ بنابراین سعودی‌ها به نوعی

ایجاد تحول در سیاست‌های منطقه‌ای‌شان و بهبود

روابط با کشورهای منطقه تمایل دارند. در شرایط

فعلی این چرخش و این نیاز عربستان سعودی در حوزه

سیاست خارجی را هم به نوعی می‌شود گفت روس‌ها

به‌خوبی درک کرده‌اند و تمایل دارند با توجه به این نیاز،

درحال‌حاضر مسئله میانجیگری را پیش ببرند.

اما اینکه آیا میانجیگری کشورهای مثل روسیه به

نفع ایران یا به نفع عربستان خواهد بود، موضوعی

است که خب قاعدتاً در آن جنبه‌های مختلفی

وجود دارد؛ هرچند برای هر دو کشور بهتر است که

خودشان بتوانند به توافقی دست پیدا کنند و مشکلات

و جالش‌های خودشان را حل کنند و نیازی به

میانجی نداشته باشند؛ کم‌اینکه ایران هم بارها چنین

مسئله‌ای را اعلام کرده که برای حل‌وفصل مشکلات

با همسایگان نیازی به وجود میانجی نیست و طرفین

اگر اراده لازم را داشته باشند، می‌توانند خود به صورت

مستقل پای میز مذاکره بنشینند.

✎ مسئله دیگری که شما هم اشاره کردید در این سفر مطرح خواهد بود. مسئله قفقاز است و منع جدید

تنش در منطقه. آن صحنه فکر می‌کنید چطور پیش می‌رود؟ ایده‌ای به‌عنوان همکاری شش‌جانبه مطرح

شده است. آیا واقعا ممکن است چنین پروژه بزرگی

در منطقه قفقاز با حضور این شش کشور پیش برود

و این همه تنش بالقوه که بین اینها هست، با چنین

پروژه‌ای خنثی شود یا مثل بعضی دیگر از طرح‌های

صلح‌محور در منطقه، این هم صرفاً در جلسات مطرح خواهد شد و به دست فراموشی سپرده می‌شود؟

سیاست خارجی ایران در قبال بحرانی که در قفقاز

رخ داد، نوعی سیاست خارجی‌ای فعالی بوده و تا حد

زیادی ایران هم در برابر حوادث از پیش طراحی شده قرار

گرفت و هم به دلیل انفعالی که در دستگاه‌های مختلف

ازجمله خود وزارت خارجه وجود داشت، نتوانست این

طرح‌های از پیش تعیین‌شده را به‌خوبی تشخیص بدهد

و در موقع مقتضی وارد عمل شود. درحال‌حاضر به نظر

می‌رسد که توجه به طرح‌هایی که روسیه دنبال می‌کند

و همچنین توافقی که با طرف‌های ارمنی و آذربایجانی

انجام شده است، وضعیت منطقه دارد به یک ثبات

نسبی می‌رسد و خود این ثبات نسبی به معنای اجرای

آن طرح‌های از پیش تعیین‌شده است. بخش بزرگی از

آن، همان خطوط ترانزیتی و بازسازی خطوط ترانزیتی

بین کشورهای منطقه است که در نشست اخیری هم

که بین سران روسیه و جمهوری آذربایجان و ارمنستان

بود، این طرح در واقع تا حد زیادی جزئیاتش مورد

توافق طرفین قرار خواهد گرفت. در چنین شرایطی که

ما در مرحله اول این‌ها بازی بزرگ در قفقاز دچار انفعال

بودیم، دست‌کم انتظار می‌رود حالا‌که شرایط دارد تثبیت

می‌شود، ایران به شکل فعال‌تری عمل کند. قاعدتاً این

سفر آقای ظریف، اگرچه بسیار دیر انجام شده، در همین

راستاستی که ایران بتواند نقش و سهم خودش را در

ادامه از صفحه اول

تلاش برای مهار کرونا در چند جبهه

چنانچه درحال‌حاضر داروهای نسل جدید برای درمان سرطان‌ها تحولی در درمان سرطان‌های متاستاتیک فراهم کرده‌که از حوصله این بحث خارج است.

سازمان‌های جهانی درگیر مطالعات بهداشت ازجمله سازمان بهداشت جهانی که ایران هم در آن عضویت دارد، حاصل تشریک مساعی جامعه بهداشت و درمان جهانی است و تضعیف آنها، حتماً کمک به پیروسه درمان نخواهد بود.

درباره واکسن نیز، رؤسای جمهور و مسئولان کشورها جزء، اولین نفرات برای دریافت واکسن هستند، اینکه سازمان بهداشت جهانی از توزیع ناعادلانه همین واکسن‌ها شکایت می‌کند، اینکه این واکسن‌ها به‌سرعت در حال فروش‌رفتن است، نشان می‌دهد جهان برای این موضوع برنامه‌ریزی دارد.

۲- گفته‌های متخصصان ژنتیک، دقیقاً مربوط به چه کسانی است و شواهد آنها چیست؟ اگر رفرنس‌های مدنظر همکاران، برای جامعه علمی عرضه شود، شواهد هر دو گروه موافق و مخالف مطرح خواهد شد و جامعه علمی کشور براساس شواهد موجود به تشریک مساعی خواهد رسید.

۳ و ۴- همکاران محترمی که این بیانه را امضا کرده‌اند، می‌دانند مقررات و شرایط در مورد اورژانس و اضطراری با شرایط عادی متفاوت است و استفاده از هر ابزاری که به تایید کارشناسان احتمال کاربردی‌بودنش وجود داشته باشد، مجاز است. چنانچه پروتکل‌های درمانی برای بیماری، براساس شواهد به‌دست‌آمده در کشورهایی که بیماران در تریال‌ها مورد بررسی قرار می‌گرفتند، براساس آنالیز روش‌های درمان و پاسخ‌گویی بیماران، به همان سرعت به‌روزسانی می‌شد. این کار است که در ایران، فعلاً قادر به جمع‌آوری همه اطلاعات بیماران بودیم با براساس پروتکل‌های آنها درمان می‌کردیم یا براساس آزمون و خطا؛ لذا در این همه‌گیری حرجی به این مجوزهای اورژانس وجود ندارد.

۶- قطعا مواردی که درباره عدم قطعیت نتایج واکسن ذکر کرده‌اید، درست است و این اصلی است که درباره تمام قوانین علمی وجود دارد؛ ولی موضوع ویوتوریسم، نیازمند بررسی‌های جامع علمی است و البته در صورت اثبات، باید با آن مقابله جدی و طرح دعوی در مجامع بین‌المللی کرد.

۷- قطعاً ایران نیروی انسانی قابل‌توجهی دارد که بزرگ‌ترین سرمایه این کشور است. متأسفانه این نیروی انسانی مورد بی‌مهری‌هایی قرار گرفته است. نیروهای علمی و کارآمد داخل و خارج کشور که حاضر هستند تمام علم و توان خود را برای خدمت به کشور و مردم به کار گیرند، می‌توانند در این وضعیت ضروری، فارغ از خطنگ‌گذاری‌ها، به کمک کشور خود بیایند. شفافیت علمی در تولید واکسن و تخصیص بودجه کافی به مراکز معتبر تولید واکسن در ایران، یک ضرورت است.

کارایی مؤسسه‌اتی مثل انستیتوی پاستور و مؤسسه رازی باید تقویت شود.

۸- تحریم‌های ناعادلانه قطعاً توان اقتصادی

مردم و امنیت بهداشتی آنها را مختل کرده است؛

ولی در کنار این معضل بزرگ، برخی رفتارهای

غیرعلمی در این بحران بزرگ که دنیا را گرفته و

کشور عزیز ما را هم با بزرگ‌ترین چالش بهداشتی-

درمانی ۵۰ سال اخیر روبه‌رو کرده، نقشی غیرقابل

انکار در ایجاد فضای ناامن برای کادر درمان و

بیماران بازی کرده است. این مسئله نه‌تنها در

مراحل اول همه‌گیری، بلکه در بیک‌های دوم

و سوم و نیز هم‌زمان در تولید واکسن، نه‌تنها

باعث ازدست‌رفتن پزشکان و پرستاران و افراد

درگیر شد؛ بلکه تعداد زیادی از همین نیروی

انسانی متخصص را که برای تربیت آنها سرمایه

و زمان زیادی صرف شده، از اثرگذاری و حتی

ماندن در ایران، دور کرد. همکاران بسیاری هم در

حال تلاش برای خدمات‌رسانی در شرایط کرونا

هستند؛ اما با توجه به آمار مرگ‌ومیر ۲۰۰ پزشک

(به نقل‌قول‌هایی (۳۰۰) و تعداد نامعلوم پرستار

(آخرین خبر مرداد ماه صد پرستار)، آیا تأخیر

در واکسنیة‌کردن گروهی که خط اول در درمان

هستند، توجه‌پذیر است؟

با توجه به ناتوانی دولت در تعطیلی کامل

و تأمین هزینه‌های معیشتی مردم، به دلیل

مشکلات اقتصادی، لازم است در واکسنیاسیون

جامعه اقدامات تعجیلی انجام شود، تا همراه با

فاصله‌گذاری اجتماعی، زدن ماسک و اقدامات

بهداشتی مثل شستن و ضدعفونی‌کردن مرتب

دست‌ها، بتوانیم میزان ابتلا و مرگ‌ومیر را هم‌زمان

با تلاش جامعه جهانی برای کنترل بیماری کاهش

دهیم و سهم خود را در ریشه‌کنی و کنترل این

بیماری در جامعه بشری ادا کنیم.

در پایان به‌عنوان یک پزشک که راهی به جز

توسل به علم برای درمان و پیشگیری بیماری

نمی‌شناسد، از وزارت بهداشتی مسئولان

می‌خواهم با توجه به اینکه در موضوع واکسن

جان مردم و کادر درمان در میان است، به این

موضوع ورود کند و با رایزنی با کارشناسان و

نیروهای علمی داخل و خارج کشور، بهترین

واکسن‌ها برای مردم کشور تهیه و تولید شود.

ایرانیان لایق بهترین خدمات هستند.